

1.1 Učební osnovy

1.1.1 Název vyučovacího předmětu: Dějepis

1.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu

1.1.2.1 Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět dějepis vychází ze vzdělávacího obsahu **vzdělávacího oboru 5. 4. 2 Dějepis**, který je součástí **vzdělávací oblasti 5. 4 Člověk a společnost**.

Tento vyučovací předmět je vyučován od kvinty do septimy osmiletého studijního cyklu a od 1. do 3. ročníku čtyřletého studijního cyklu a po celou dobu má časovou dotaci 3 vyučovací hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových učebnách, z nichž většina je vybavena stacionárními dataprojektory, v ostatních je možné využít video, či DVD přehrávač.

Obsah dějepisného učiva je v ŠVP uspořádán chronologicky. Rozdělení do jednotlivých tematických celků je provedeno na základě obvyklé historické periodizace. Obsahově pokrývá chronologický vývoj lidské společnosti od pravěku po současnost.

Při výuce je využívána frontální výuka, práce ve dvojici a skupinová práce. K výuce využíváme také výchovně-vzdělávací programy a výstavy kulturních organizací v našem městě, různých muzeí a Národní galerie v Praze.

Vzdělávání v tomto předmětu směřuje k tomu, aby žáci poznali dějinné, sociální a kulturně historické projevy života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a ve vzájemných souvislostech.

Úkolem dějepisného vzdělávání je hledání a nalézání vazeb a vztahů mezi historickými fakty, jejich vysvětlování, na jehož základě žáci mohou pochopit procesy ve společnosti a zaujmout k nim stanovisko. Žáci jsou vedeni k poznání, že historické události ovlivnily vývoj společnosti a tedy i naši současnost. Jsou také vedeni k vědomí, že historie není uzavřená a že nabízí prostor pro kladení mnoha otázek, které člověku umožňují lépe se orientovat v jeho současnosti. Těžiště dějepisného vyučování tedy spočívá v pochopení vztahů, souvislostí a procesů, nikoli v množství osvojených faktů.

Žáci se učí rozpoznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, zjišťovat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a vyvozovat závěry. Obecné historické jevy jsou konkretizovány zařazováním dějin regionálních.

Dějepisné vyučování rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována.

Výuka dějepisu je příležitostí pro naplnění některých částí průřezového tématu „Výchova demokratického občana“, především témat okruhu „Občan, občanská společnost a stát“, „Formy participace občanů v politickém životě“ a „Principy demokracie“. V tématu „Myšlení v evropských a globálních souvislostech“ učivo dějepisu prohlubuje porozumění zásadním událostem, které ovlivnily vývoj Evropy, i porozumění odlišnostem mezi národy.

Realizace tématu „Multikulturní výchova“ pomáhá žákům uvědomit si neslučitelnost rasové či náboženské intolerance s demokratickými principy a jejich škodlivost na konkrétních historických událostech. Samozřejmě je příležitost k využívání médií jako zdroje informací s přijetím rizika určitého zkreslení daného dobou vzniku daného pořadu (téma „Mediální výchova“).

Žáci by také měli být v hodinách vedeni ke kreativě a k rozvoji komunikativních a argumentačních dovedností.

1.1.2.2 Výchovné a vzdělávací strategie:

Kompetence k učení

Učitel:

- ukládá žákům různé úkoly, jako např. práci s historickou mapou, vyhledávání v literatuře apod. tak, aby se sami naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat
- důsledným přístupem, jasnými a čitelnými požadavky, kontrolou odevzdané práce, hodnocením příspěvků do hodin dějepisu učí žáky zodpovědnosti, vytváří v nich žádoucí studijní návyky.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním opakovacích úkolů, problémových úloh a krátkých referátů o dílčí historické problematice učí žáky tvořivě využívat získané poznatky, kriticky interpretovat odborné názory, mediální tvrzení i vlastní názory, argumentovat v jejich prospěch i neprospěch, srovnávat, ověřovat a hodnotit
- vede žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních názorů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na přesné a kultivované vyjadřování, na přesný výklad historických pojmů a logický sled žakovského výkladu, a to jak při připraveném projevu, tak i v případné spontánní diskusi

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadává žákům společné úkoly týkající se historických témat tak, aby se žáci naučili pracovat ve dvojici, skupině, kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit

Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá z jednotlivých úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí a na základě toho dokážou samostatně posuzovat některé otázky současnosti